

40
Hist. lit.
1391

4° H. lit. 1391.

MEMORIA
VVVRFBAINIANA,

Scripta

ab

E. R.

Em neque novitate inusitatam, neque indecoram
 justitia, neque pietate inofficiosam aut inviden-
 dam aggredior, dum Viri de re Medica excellen-
 ter meriti, illustri*s* IOANNIS PAVLI VVVRF-
 BAINII, Archiatri Caesarei et LEOPOLDINAE

Academiae Naturae Curiosorum Ephemeridum Directoris splen-
 didissimi, vitam bene actam et fata laudabilia posteris commen-
 dare allaboro. Ita enim veteres, sano rationis iudicio suffra-
 gante, sapientissime censuerunt, defunctorum res bene lauda-
 biliterque gestas posteritati commemorandas esse, tum ut debi-
 ti virtuti honores habeantur, tum ut posterius ad honestatis ac-
 cumulationem accensi virtutis stadium pari contentione decur-
 rant. Atque hoc tantum apud Romanos iudicium valuit, ut
 plebs, iniquus alias ingenuitatis censor, fraudari sollemni ho-
 nore supremum diem Appii alicujus noller, et laudationem
 tam aequis auribus mortui audiret, quam vivi accusationem au-
 dierat. Adeoque nobis iure multo potiori incumbit, nobis, in-
 quam, incumbit, qui inconditae vulgi turbae recte agendo et
 disciplinis emolliti eminere cupimus, ne laudatissimi Viri laudes
 et decora honeste parta, una cum corpore sepeliri patiamur.
 Quamvis enim ipsa jam virtus satis laudata nostro praeconio
 haud egeat: cum tamen tempus edax rerum omnia consumat,
 reique praestantissimae memoriam vetustate abolet: (cui enim
 heroum suo saeculo invidendorum praeclara facinora hodie in-
 notescerent, nisi literarum beneficio memoria eorundem ad nos
 esset transmissa;) beatis utique Viri summi Manibus hoc extre-
 mum nos debere officium rati sumus, ut pro virili parte brevi-
 ter et sine fuce, quo virtus haud eger, enarrare institueremus,
 quae per omnem vitam gloriosa ὁ μακροβίτης egerit, quae lauda-
 bilia designarit. Tua igitur, Lector Benevole, aequitas a nobis
 concinnam verborum texturam lenocinantemve sententiarum
 pompam haud expectabit: plane et aperte dicturi, annorum
 feriem secuti, cuncta paucis complectemur.

Patriam praeclaris ingeniis illustrari, et ab ea in haec vicissim
 multum splendoris derivari, apud omnes in confesso est. Magna

itaque felicitatis pars reputanda, non in obscuro Boeotiae angulo, sed in luce Graeciae hominumque natum esse et educatum. A puero siquidem ingenia fingenda, et ad honestatem cultosque mores polienda. Atque hac VVVREBAINIVM nostrum beatitate jure merito gloriatum esse, constat, utpote qui d XIII. Decembris Anni supra millesimum sexcentesium quinquagesimi quinti in hanc lucem editus est Norimbergae, sacerrimo Germaniae oculo, quae foecunda artium et ingeniorum praestantissimorum mater laudis nostrae haud indiget, ab aliis et olim et nuper abunde laudata, ac fere ad caelum usque sublata. Pro nostro tamen, quo in eam ferimur, amore non possumus, quin perennitatem illi comprecemur, atque ut in ea diutius quam Athenis, nobilissimo Graeciae emporio, artes bonaeque literae, quolibet adamante firmiora rerum publicarum fulcra, foveantur ac floreat, ex animo voveamus.

*Indignum neque Eum series inbonora parentum
obscurum proavis, et priscae lucis egentem
indocta de stirpe tulit.*

Patre etenim editus est Viro nobili amplissimoque, IOANNE SIGISMUNDO, qui post quatuordecim annorum itinera ex India Orientali rediens, navi cuidam negotiatoriae mercator navicularius dari, et paulo post in patriam redux ob insignem mercaturae faciundae peritiam iudicibus, qui cambii negotia ibidem utiliter tractant, adjungi meruit. Avum Noster coluit Virum ob exquisitam et excellentem Iurium, Historiae, temporis, illustrissimarumque originum cognitionem Viris principibus charum, nobilissimum, per strenuum, et consultissimum LEONARDVM VVVREBAINIVM, Ictum et Consiliarium Noricum, scriptis multiplici eruditionis genere editis undiquaque celeberrimum. Matrem habuit natalium honestate virtutumque ornamentis lectissimam feminam, MARIAM, natam Puziam. Prima piissimis parentibus cura fuit, ut, qui sacrum pro pusione amabilissimo foedus cum Supremo Numine feriret, spectatae virtutis virum humanissimum, IOANNEM VVINTERVM, mercatorem praecipuum, sponforem exorarent. Filiolo recens nato in sa-

crorum Christi communionem recepto, cum id agere vellent felicissimi parentes, ut digne homine, eoque sacris Christianis initiato, educarent, veraeque pietatis semine mentem tenellam imbuerent, e vivis, eheu! nimium mature uterque Pater sublatuſ est; et prior quidem mater anno c10 10c LVIII; pater vero triennio post: ita ut nondum sexennis provida cum paterna tum materna educatione et institutione orbaretur. Parentum autem vices in se suscipere Tutores atque Curatores fidissimi, nobilissimique, Ioannes Leonardus Linckius, Consiliarius Noricus, muneris dignitate virtuteque gravissimus; et Ioannes Conradus Bütnerus, illustribus rerum provincialium Curatoribus Noricis a secretis expeditionibus. Praecipue vero indulgentissima mater usus est Catharina, amita sua, egregio pietatis exemplo, Machaonis Norimbergensis dexterrimi, Ioannis Roetenbeccii, vidua, quae tanto eum amore profecuta est, ut educationis taedium non tantum laboremque libenter susciperet; sed et septuagenaria major moribunda VVVRFBAINIVM supellectilis librariae, a marito desideratissimo ipsi relictæ, haeredem scriberet: rata non alii certissimum hoc amoris pignus a se rectius deberi, quam illi, qui se insigni praeter ceteros pietate et obsequio veneratus esset. Atque veneranda haec matrona uti nihil intermisit eorum, quae corpori curando inserviebant: ita consilio laudatissimorum tutorum adjuncta, multo majorem animi formandirationem habebat. Neque immerito: Quanto enim hic illo praestantior; tanto majorem sibi curam et culturam poscit, ne incultus vitiorum fentes proferat. Informationi igitur primum domesticae, mox publicae doctorum fidissimorum, qui tum in Gymnasio Egidiano florentissimo bonis juventutem literis imbuebant, traditus est. Cumque praeceptoribus Spiesio, Frischio, Sensheimero, VVidmanno prorectori, et Heldio rectori, per aliquot annos fidem et industriam probasset, artiumque elementa ab iisdem fideliter feliciterque edoctus esset; animus doctrinae gloriaeque avidus intra ista subsistere non poterat: illa etiam nosse cupiebat, quae utcunque olim sibi profutura providebat; istorum rationibus

neutiquam subscribens, qui, ut honoris apicem citius contingant, primaria tantum summeque necessaria disciplinae capita uno veluti haustu exhaurire satagunt; reliqua omnia tanquam superflua et inutilia miseri contemnunt aut negligunt. Noster vero exemplo magnorum virorum et Pythagorae potissimum, quem puerum ad citharoedum, palaestritam, pictorem missum sciebat, provocatus, artem scribendi, qua et se et alios multum deinde reficiebat, ab Ioanne Ludovico Fabro, festivi ingenii poetae eoque felicissimo addidit. Addidit Musicam, dignum homine ingenuo oblectamentum: neque pingendi artem negligebat, cujus peritia ipsi per omnem aetatem vehementer profuit, ejusque studium, quod in naturae historiam dignoscendam posuit, mirifice levavit, auxit. Ita bene excultum VVRFBAINIVM suum e sinu dimisit amantissima amita, eumque ulterius poliendum commisit excellentissimis doctoribus Altorfinis. Altorfinae Musae dum mentionem injicimus, ingentianimus voluptate perfunditur, recordatus ornamentorum, quae in nos largissime contulit. In nobis enim ultra bina lustra fovendis atque ornandis tota fuit laudatissima haec studiorum nostrorum mater; id quod grata mente hic praedicare omnino debuimus. VVRFBAINIVM vero nostrum dux atque socius anno MDCC LXXIII Altorfium comitatus est M. Daniel Guilielmus Mollerus, qui tunc ob sacrorum professionem solum verterat, et in almam Norimbergensium urbem se tanquam in portum receperat. Hospitii jura contraxerunt cum acutissimo Philosopho, Ioanne Paulo Felvvingero, eodem tantisper usi, dum Mollero, (quem Sacri Palatii et Consistorii Caesarei Comitibus, itemque Academiae Naturae Curiosorum Collegis adscriptum hoc ipso mense Februario A. 1712 beate defunctum lugemus,) Historias et Philosophiam primam docendi provincia ab illustribus Academiae Altorfinae Curatoribus injungeretur, et is tunc curarumque sociam sibi adscisceret: ex quo tempore mensae communione cum fido suo Achate fruebatur. Ad studiorum rationem quod attinet, eam semper tenuit Noster, ut philosophiam cum medicina conjungendam esse crederet. In

quo Galeno, qui solida rerum divinarum humanarumq; noticia imbutus erat, recta monenti obtemperavit. Et certe quo jure has disciplinas arctissime conjunctas separabimus? Hippocratis auctoritate, quem primum id tentasse legimus? Diffiteri tamen ipse Asclepiadarum princeps nequit, Medicum Philosophum aut deum esse, aut deo similem. Diffiteri nequit Celsus, primo medendi scientiam, sapientiae partem habitam, et morborum curationem et rerum naturae contemplationem sub iisdem auctoribus natam esse. Neque τὸν μακρίστων poenituit audivisse summum saeculi superioris philosophum, Joannem Christophorum Sturmium, quem Virum Germania, Anglia, Gallia, imo universa Europa naturae mystam sapientissimum, et Mathematicum praestantissimum aequiparandum, venerata est. Quantum in artes liberales et philosophiae scientias addiscendas studium posuerit, loquuntur disputationes cum laude defensionae: altera Felvvingero praefide *de Syllogismis Imperfectis*, quam Palaestrae rationis, ab ornatisimo hoc viro publicatae, insertam legimus; altera Mollero moderante *de Salamandra*; quae postmodum a VVVRFBAINIO nostro aucta, in tractatus integri molem excrevit. Praeterea vero scholas sedulo frequentavit peritissimorum artis medendi magistrorum, virorum elogio nostro majorum, Mauritii Hoffmanni, et Jacobi Pancratii Brunonis, per quos brevi tantum profecit, ut in publico eruditorum consensu placita alia defendendo, alia oppugnando edisserere non vereretur. Anatomiae sacra, corporumque internas partes et structuram, ipsi detexit amici conjunctissimi, quem praemature sibi fato ereptum dolebat, L. Gregorii Horstii Nep. dexteritas. Ignis in corpora solidissima vim atque efficaciam, variis experimentis comprobata vidit a nobilissimo D. Joanne Mauritio Hoffmanno, qui Serenissimis Principibus, Marchioni Onoldino, et Comiti Palatino Solisbacensi hodie a Consiliis et Archiater, LEOPOLDINAE item Academiae Naturae Curiosorum Adjunctus excellentissimus, tum in numerum medicinarum docentium nondum erat cooptatus. Plantarum vires et notas explicantem audivit nunquam sine honoris praefamine nominan-

mandum, Hoffmannum Mauritium seniore: quo favente ex viridario Academico, in quod cunctas Florae delicias providam Iungermannorum et Hoffmannorum curam contulisse crederes, hortorum eruditionisque flores collegit. In id enim maxime ferebatur VVVRFBAINII animus, ut singulas naturae opes studiosius rimaretur, et quidquid ubique mirandum illa ostendit, admiraretur, ac, si pote, colligeret. Ceterum quo tanto faciliorem sibi ad honores academicos aditum strueret, dissertationem *de Medicamentis ex homine tam vivo quam mortuo defumtis*, domi accurate conscriptam, publice pro virili parte, auspicio D. Brunonis, a. d. VIII Idus Novembr. A. c10 10c LXXVII applaudentibus patronis defendit. Accenderat Eum domesticum avi exemplum, qui aetatis annum secundum et viceimum agens Doctoris in utroque Iure honores Basileae capessiverat, ut, cum mitra Doctoris Medici se tum videre ornatum nequiret, eandem tamen aetatem vivens in candidatorum album reciperetur, non turpe esse existimans, non assequi, dummodo sequaris. Et certe non procul inde absuit, quin æquo cursu contenderet. Mensium enim quatuor interjecto spatio, videlicet a. d. VIII Idus Martias An. c10 10c LXXVIII, postquam in examinibus consuetis rite steterat, denuo in publicum prodibat Noster, et dissertatione pro more suis auspiciis defensa *de Sparganosi seu de Tumore Mammaram ex lacte*, Licentiatu titulo condecorabatur. Quo ornatus ab Altorfio in Belgium abiit, a Cl. Thoma Bartholino edoctus, ad Aesculapii nepotes hanc in primis curam spectare, ut ex regionibus dulcissima exfugantur, & a sapientibus illa mutuemur, quae et mores instruant, et utilis doctrinae cumulum augeant. Neque enim omnis fert omnia tellus; nec eosdem morbos morborumque remedia un loco natura locavit. Salutatis proin Francofurto, Moguntia et Colonia, Noviomagum contendit, ubi tum in conventu excellentissimorum, quos universae Europae Principes summa cum auctoritate interesse voluerant, Legatorum de praecipua haec terrarum parte pacanda agebatur. Ibi non otiosus spectator sed; ubi maximorum virorum frequentia prudentiae Eum

exemplis augere poterat, sapientiam, rem Medico Aesculapii
 scipione et Mercurii caduceo magis salutarem, uberio-
 rem acquisivit. Non ludicris horas impendit, id quod juvenibus
 alias sollemne esse, Bartholinus prudentissimus, singulare Da-
 niae ornamentum, conqueritur, non amoribus intempestivis,
 non comotationibus, non aleis, non ornatui: sed amoenis
 philologorum et antiquariorum studiis dedicavit, quibus se Me-
 dicus gratiosum et politum reddit. Igitur a Cl. Smetio, antiqui-
 tatis omnis promo condo, impetravit, ut pretiosae vetustatis
 conditorium, quod instructissimum servabat, accuratius lu-
 strandum panderet. Amoenissimum tum Cliviae florebat viri-
 darium et arte daedalea maxime conspicuum, et plantis, ani-
 mantibus aliisque ex altero orbe huc translatis superbiens. Ejus
 visendi cupido incescit VVVRFBAINIVM nostrum: et felici
 auspicio iter cum veteri amico, Abrahamo Ernesto, dynasta
 hereditario in Osterhausen, Equite Misnico, ingressum, Sere-
 nissimus Mauritius Nassoviensis, qui in Brasilia quondam
 summa cum potestate curaverat, submississime alloquendi ho-
 nore dignatus est. Ita videlicet in interiora Principum quo-
 que conclavia virtus se insinuat! Hinc reliquas Belgii urbes,
 in quibus praecipuae Arnhemium, Trajectum ad Rhenum,
 Amstelodamum, Dordracum, Roterodamum, itemque Bra-
 bantiae Antverpiam et Brùxellas, curioso oculo lustravit. Inde
 Selandiam, mox Flandriam petiit: denique Novo Portu sol-
 vens spatio unius diei in Angliam d. 26. Augusti felicissime
 trajecit. Londinum ingressus, cum gravissima ilico febre cor-
 fflitabatur, ita ut spes salutis nulla superesset. DEI tamen vir-
 tute et sedula cura humanissimi D. Kinghii, quem in Socie-
 tate Anglicana illustrissima locum obtinuisse comperimus,
 morbo liberatus, regiam Collegiorum, Bibliothecarum et Hor-
 torum magnificentiam Oxoniae, et si qua praeterea Tempe flo-
 rebant illustria, contemplabatur. Reditum in Belgium cum
 medicaretur, et vero navigatione hiberna admodum periculosa
 aliquot naves periisse ipsi Harvici nuntiatum esset, cursum fle-
 stebat, Dubri navim conscensurus. Sicque sub anni sequentis
 pri-

primordio Novus Portus sedulum nostrum peregrinatorem auspicato iterum excipiebat. Hinc Brugis, Gandavo, Antverpia Lugdunum contendebat, cujus humanitas diutius eum retinens, non nisi praeclaro mercaturae literariae quaestu ditatum dimittere poterat. Ibi ergo Cartesii dogmata, quae Altorf I degustaverat, penitus imbibebat; corporum humanorum compagem, artificiosissimum miraculum, Drelincurtio enarrante, curiosus perquirebat: in medicamentorum compositionibus, quibus praecipua Medici virtus dignoscitur, le Mortio duce, operabatur: Chymiae arcana Maectius revelabat: ut ferro et igni vulnera sint sananda, quotidie in valetudinario oculus, et domi operatoris cujusdam periti vox docebat. Horti Lugdunensis, qui primas inter omnes obtinet, Gratias et Veneres, morte D. Syenis contristatas, contueri nunquam cessabat. Inter has medicinae operosioris curas non destitit contemplativae partes denuductu Cl. Craanii sibi familiares reddere, ne his veluti substructionibus carens universa moles ruinosa fieret, et inopinato laberetur. Crederes vix integro anno quenquam tot tantosque labores potuisse exantlare, quantos *ὁ μακαρίτης* paucorum mensium spatio feliciter absolvit. Poterat igitur hoc thesauro beatus de reditu cogitare. Penes ipsum quidem si stetisset, maluisset utique diutius ibi haerere, ubi tam insignis bonarum artium messis restabat. Proinde ut vel in itinere, mercaturae, a qua recesserat, desiderium levaret, Herois fortissimi, Guilielmi, Principis Arausionensis, postea Regis Anglorum gloriosissimi, Tempe amoenissima admirabatur, animantium, quas India misit, contuitu delectatus. Delfis Leewenhoekium, quo neminem aetas nostra subtiliorem aut perspicaciorem tulit, conveniebat. Amstelodami per aliquot hebdomadas haerens, artis naturaeque gazas, quarum non alibi plures ex omni terrarum orbe congestas scimus, magno cognitionis rerum naturalium incremento, avidis oculis contemplabatur: Blasio operatori haud incelebri, et Fischero, Hygejae mystae felicissimo, addictus, Nosocomia frequentabat, et decumbentium lectis aderat. Tandem Nardemo, Osnabruga, Minda, Hamburgo, Helmstadio, Lipsia Norim-

bergam propitiis Vialibus rediit; ubi adeo benigne exceptus, ut eodem adhuc anno in Collegium publica auctoritate medicinam facientium cooptaretur, postquam Doctoris titulo Altorfium Eum condecorasset, debitumque virtuti praemium et laboris fructum tribuisset. Iustus me corripit dolor, cum honorem, divinum illud donum, in immerentes hodie toties conferri video: quandoquidem reipublicae metuo, quam detestatur Achilles, quae aequalem fortibus et ignavis honorem tribuit. Fortasse antiquitate se commendat mos iste perversus? Occuparat pro dolor! haec pestis ab eo statim tempore Academiâs, quo primum virtuti laurea necebat, ut *nulla paene progressuum in artibus habita ratione*, quivis ad honoris fastigium adscenderet. Parisienses tamen doctores et Oxonienses inter primos hanc ab omnibus bonis gratiam inierunt, ut testante Antonio a VVood in Historia et Antiquitatibus Vniversitatis Oxoniensis, *neminem ad gradum aliquem admitterent, nisi qui in Artibus alicubi rexerit*. Quid ergo? Sperabimus, fore aliquando, ut et illi, penes quos decernendi de titulis honorum jus est, clarissimis hisce veterum exemplis incitati accuratius posthac in candidatorum merita inquirant, nec promiscue omnibus Honoris templum aperiant, quos in Virtutis aede vel nondum vel minus recte stetitisse cognoverunt. Sed ad VVVRFBAINIVM redeo, Eiusque modestiam veneror, qui non prius decora petiit, quam Ipse laudibus jam decoratus jure suo repetere poterat. Ordini igitur publice medentium adscriptus eam sibi legem dictam putavit, ut nemini aditum inrercluderet, nec inopi, nec peregrino; omnibus obvium iret, omnes comiter, placide et benigne audiret. Indigent maxime manu vitam tolerantés, verbis utor magni Ioannis Antonidae Lindemii, quoniam his sub manuum feriis non molunt molitores. Talibus non adesse auxilio, est opprimere. At qui opprimit tenuem, probro afficit opificem eius. Utinam ad animam revocarent, qui locupletibus assurgunt, et pauperes diem jubent ad fores praestolari! De morbis morborumque genere prudenter differebat, et in eo potissimum peritiam suam probabat, quod vera indagare nunquam pigeret, quod de obscu-

ris et difficillimis non temere pronuntiaret, signa caussarum in
 abdito latentium considerate perpenderet, remedia optima seli-
 geret, opportunitates curandi haud praetermitteret. Quibus
 virtutibus si addideris singularem, qua DEVM O. M. religioso
 colebat, pietatem ejus, ut divino suo auxilio clementissime ades-
 set, ardentem orantis; quid amplius in Medico desideraveris? Vti-
 nam multi hujus similes in orbe Medici florerent! Sed vereor, ne
 veterem Coi querelam jure iterum ingemiscamus: Medici no-
 mine quidem multi; re ipsa vero perpauci. Heic loci silentio
 praeterire nequeo, Beatum Nostrum illos, quos collegii neces-
 situdo conjunxerat, summo semper studio coluisse, omniumque
 animos comitate et benevolentia ita sibi devinxisse, ut ipsum
 singuli amarent, colerent, ejusque commercia ambirent. Nul-
 lum enim vinculum consociandis hominum animis validius,
 nullum magis durabile, quam probitas et humanitas. Itaque
 omnium voluntate honores Ei Visitatoris et Decani, uti loquun-
 tur, ex ordine aliquoties delati sunt. Et Ioannes Georgius Vol-
 camerus, Senior, exquisitissimi judicii vir, quem Apollinis My-
 stam, Musarum corculum, Florae delitium, priscique candoris
 exemplum, eruditorum lumen, suo merito salutarunt, tanti
 VVRFBAINIVM fecit, ut in dignitatis gloriaeque societate sibi
 adjungi cuperet; adeoque u'tro hortari non destitit, dum expe-
 dita ab illustri Ioanne Michaële Fehrio, Praefide Academiae gra-
 vissimo, collegii jura, addito Hermetis II. agnomine, anno
 c10 10cLXXXI consequeretur. Neque intra hoc substitit Vol-
 cameri erga Nostrum favor singularis; sed cum Praefidis postmo-
 dum dignitate ipse auctus esset, et vero aetate provectior labori-
 bus ferendis imparem se sentiret; VVRFBAINIVM suum la-
 boris socium sibi optavit, et in curarum pro Academiae salute par-
 tes adscivit, Adjuncti, uti loquuntur, honores in Eum anno
 c10 10cLXXXVIII conferendo. Quo ipso, dum observatio-
 num publicandarum indefessam curam agebat, gradum sibi st. u.
 xit, ut, eminentissima Praefidis dignitate in meritissimum Lu-
 cam Schroëckium, Filium, quem rerum medicarum arbitrum
 sapientissimum DEVS servet!) communi omnium suffragio
 dela-

delata, ad Directoris Ephemeridum, Archiatri Caesarej, S. R. I. Nobilis, et S. Palatii Lateranensis Aulaeque Caesareae et Imperialis Consistorii Comitum, fastigia eveheretur. Testatur disertissimus Romanorum Tullius: Ex omnibus praemiis virtutis amplissimum esse gloriam, quae vitae brevitatem posteritatis memoria consolatur; quae efficit, ut absentes adsimus, mortui vivamus. Vivet ergo VVVRFBAINIVS, quamdiu Academiae fama vigebit: haec autem, quam omnes Europae gentes celebrant, nunquam intermoritura est. Vivet VVVRFBAINIVS, quamdiu eruditissima Academiae monumenta publice exstantia legentur: quippe cujus auspiciis postrema Ephemeridum Decuria, itemque penultima maximam partem, prodierunt. Vivet in reliquis ingenii monumentis, alibi commemorandis; quorum plura utique exstarent, nisi aegrorum lamenta ipsi obstrepuissent, curasque omnes avocassent. Vivet denique in literis et eorum animis, quos absentes amico colloquio saepius recreavit: atque in illis quidem tanto diutius vivet, quanto certior imago est epistola, et typus ab ipso auctore accurate impressus et depictus, qualem nec Apelles describere valet. Bene multae earum delitescunt apud illustres Archiatros Caesareos, Danos, Prussios, Moguntinos, Colonenses, Trevirenses, Hildesianos, Isenacenses, VVürtembergicos: aliae asservantur a Professoribus celeberrimis Basileensibus, Giessensibus, Kiloniensibus, Regiomontanis: aliae a Medicis praestantissimis Amstelodami, Annaebergae, Arnstadii, Augustae Vindelicorum, Delitii, Graecii, Suinfurti, Ulmae, Vratislaviae, alibi cum multa laude degentibus acceptae. Ex his si retrahere illas in corpus contingeret, aere perennius monumentum, pyramidumque situ regali altius exstrueretur. Tanta autem licet Nostrum gloria secuta sit; non tamen elatus ideo incessit, nec superciliosus alios contempsit. Tot tantosque honores consecutus, ab omni ambitione prorsus liber erat et immunis; memor nihil magis invidiae esse expositum, quam honoris contentionem. Imo cum honorifica docendi in Academiis provincia ipsi bis offerretur, oblatam modeste sua sorte contentus recusavit, maximum e studiis fructum se percepisse

cepisse judicans, si domi latitans quam plurimis prodesset. Atque hunc finem intentis semper oculis ita respexit, ut, cum rariora naturae inventa reponeret, haec quoque non tam sibi quam aliis se colligere frequenter dicitaret. Et certe, cum tot annos ab istoc rerum naturalium studio Eum nullo unquam tempore aut commodum aut otium aut voluptas avocarit; illud naturae compendium magnopere crevisse, facile quivis intelliget. Nihil tamen ita sibi servabat, quin cuilibet, peregre adventanti aequae ac vicino, notis ignotisque, expromeret, quae voluptati singulis futura, usuique publico infervitura senserat. Vnde ingens numerus erat eorum, qui Ipsum subinde adirent: et hi omnes si non alium, oculorum saltem fructum, ex illo rariorum conditorio percipiebant; singuli vero comi doctoque alloquio satiati recedebant. Texerem hic indicem rerum praecipuarum, quas ipse olim voluptate perfusus inspexi; nisi arctiores commentationis institutae limites mihi posuisset, quos ne egrediar, plura sunt quae suadeant. Lectoris autem Benevoli humanitate confusus, ad vitam privatam, postquam de publica satis multa dixi, enarrandam propero. VVVRFBAINIVS in Medicorum Noricorum Societatem, uti dictum, admissus, suamque operam diro morborum agmini infestis addicens, curam rei domesticae sibi obesse sentiebat. Conjugii proin foedus icit, sibi que ad sociavit virginem formae elegantia virtutumque decore commendatissimam, MARGARETAM, Daniele Trautnero, primi ordinis mercatore, ortam, quae Conjugem optimum sibi ereptum Vidua nunc maestissima luctu squaleret. Illud auspicio divino, cognatorum concessu initum, divina praeconis caelestis manu et voce firmari curarunt ipsis Calendis Martii A. c10 10c LXXXI, summi que Numinis praesentiam orarunt, exorarunt. Etenim non tantum concordēs et sine jurgio vixerunt, tenerrimoque se invicem amore sunt complexi; sed et castissimi amoris pignora charissima viderunt tres filios, quorum unicus fati immaturis concessit, et filias binas. Hos natos natasque ad omnem virtutis cultum tempestive erudierunt, et ut patris matrisque aemuli horum imaginem

ginem referrent, effecerunt. Dicitur non potest, quantum praeclara illorum indole et ingeniis ad optima quaeque factis gavisi sint parentes amantissimi; maxime cum educationis fructus dulcissimos ex illis jam adultis perciperent. Viderant filiorum alterum, *Fridericum Sigismundum*, anno saeculi elapsi secundo et octuagesimo propitia Iunone editum, Doctoris Medici gradu insignem, et Parenti Collegam exoptatissimum datum. Viderant filiam natu majorem, *Benignam Magdalenam*, feliciter nuptam Zachariae Volmario, mercatori, (cujus quidem ordinis homines et honestissimos et ornatissimos firmamentum ceterorum ordinum esse recte dixerimus;) et *imperfectus adhuc infans genitricis in alvo* spem dabat nepotum. Viderant *Annam Margaretam*, virginem pudicam, obsequiosam, lectissimam. Viderant *Tobiam Danielem*, optime efflorescentem, Legumque ac justis injusque studia sedulo excolentem, adeo ut illius conjugio, hujus honoribus academicis brevi denuo felices videri potuerint. At enim vero major natu filius tot inter res secundas luctus causa fuit. Is enim anno hujus saeculi decimo acerba morte abreptus parentem dilectissimum, quem non nisi suo hoc discessu contristaverat, unius lateris sideratione decumbentem vehementer commovit. Et quidni commoveretur parens? cuius aetas ingravescens in amore atque in adolescentia filii conquiescere cupiebat. Jam demum fructus educationis sollicitae se mesurum sperabat. Sed eheu! et arborem et fructum cecidisse utroque orbarus conquerebatur. Quilibet conjectando facile assequi valet, quantam facultatum omnium stragem τῷ μακαρίῳ minatus fuerit, imo intulerit tristis ille de morte filii charissimi nuntius; qui perpendet hujus ornamenta et obsequia, illius paternum plane amorem. Convenerant antea Eum plurimi, qui omnes summis natum laudibus ad caelum extulerunt, parentemque in societatem gloriae venisse, gratulati sunt: jam citius illum defloruisse, dolent, et una cum Patre maestissimo ipsius miseriam desent. Inter tantos casus nihilominus facile se erexit, neque animi neque corporis doloribus succumbens; quanquam vires corporis multum jam essent exhaustae. Accedebat, quod

non

non adeo firmo vegetoque corpore esset praeditus: crebrioribus enim valetudinis adversae incommodis erat obnoxius, licet muneris mandati officia nunquam non obierit. Atque eo magis mirum, animi viibus Beatum se diutius sustentasse. Illud quidem ipsum, quem exitum res sit habitura, ei praeflagiebat; mensium tamen aliquot spatium intercessit, antequam plane deficeret. Quo tempore dulcissimae Conjugis virtutes, quas semper maximi fecit, pietas, patientia et in sufferendis malis constantia, amor item conjugaliter tenerrimus clarissime eluxerunt. Nunquam a ferali mariti lectulo recessit, curamque omnem adhibuit, ne quidquam desset, quod valetudini pristinae recuperandae idoneum judicabatur. Conjugis itaque bonae exemplum praebuit; et re atque opere simul confirmavit, artes amori conjugali rei que familiaris administrationi minime obesse; sexum potius sequiorem iisdem magis amabilem reddi. Hoc loco temperare mihi haud possum, quin meritissimas feminae ingeniosae laudes commemorem. Ea quippe arte Daedalea incluta vel Arachnen superat,

*Seu digitis subigebat opus, repetitaque longo
velleram molliabat nebulas aequantia tractu;
seu pingebat acu; scires a Pallade doctam.*

Picturas varias acu factas, praesertim animalia et aves ex serico affabre efformatas, aliaque ejus artificia Viri Principes admirantur, eademque reliquis, quae studiose asservant, arte factis adjungenda expetunt. Adeo scite omnia manus perita ducit, ut vivere videantur. Nec ullius velocior in pictura manus est: artis vero tantum, ut multum manipretio antecedit non tantum mulieres, quae pinxere, Timareten, Irenen, Lalam, Plinio laudatas; sed et celeberrimos quosque imaginum pictores. Parrhasio Zeuxis palmam concessit; VVVRFBAINIAE Parrhasius, si viveret, palmæ gloriam sponte adjudicaret. Sed ut nostra oratio eo, unde egressa est, revertatur, quae de HERMETIS valetudine et beato obitu paucula restant, memorabo. Forti is, uti diximus, animo calamitates cunctas pertulit, certissimumque contra istas remedium ex aeterno DEI verbo, fonte illo salutis, petens, omnem doloris vehementiam levavit. Membrorum quidem omnium, pedis praecipue sinistri, linguae item et memoriae usus impeditus et quadantenus solutus erat: At neque hoc Eum ab amore divino, quo a puero capiebatur, sejungere valebat. Saepius ingeminabat: Fatiscat licet hoc corpusculum, deficiat cor meum; mei cordis numen est, meaque conditio, DEVS in perpetuum. Cum d. XII. Januarii A. c. 1510. malum augetur, et paroxysmus apoplecticus ultimum vitae terminum instare minitaretur, fidelissimus voluntatis divinae nuntius, qui animae hucusque curam gesserat, Ipsi praesto aderat, solatioque erigebat. Aderat etiam morbos Phoebaea arte pellere edoctus Machaon. Omnes vero illius quam hujus auxilium praestabilius, et τὸν μακαρίτην ad stationem summi Numinis jussu deserendam paratissimum intelligebant. Perstitit hac mentis et voluntatis alacritate etiam postero die, quo

levaminis nonnihil sentiebat: adeoque cum circa crepusculum mors immineret, promptum Eum offendit atque paratum. Integer namque sensuum, loquelam si exceperis, usus ipsi erat, usque dum animam, pretiosissimum depositum, DEO, a quo acceperat, secunda post solis occasum hora redderet, cum vixisset annis LV. et mense unico. Atque ita VVVRFBAINIVS integerimus, Vir omni laude major, beate finivit, nobisque triste sui desiderium reliquit, nobilissimae cumprimis Viduae liberisque orbis, quorum hi parentem se indulgentissimum, illa Conjugem optimum amisisse conqueruntur. Solatia et fomenta summorum dolorum Divina Clementia ipsis afferat, luctumque et luctus causas benignissime allevet et cum die minuat. Nos vero nos ipsos consolemur, et quidem illo maxime solatio, quod dulci consuetudinis recordatione semper una esse, doctoque Ejus etiam defuncti colloquio frui possimus. Denique uti vitae laudabiliter actae memoriam scriptione hac conservare studuimus: ita vultus quoque memoriam mortalitati eximamus, veterum Romanorum, qui in bibliothecis auctorum imagines dedicarunt, laudabili exemplo, VVVRFBAINII effigiem aere sculptam suspendentes. Piis Viri optimi Manibus parentaturi adscribimus:

VVVRBAINI. HAEC. FACIES. DIAM. VIS. NOSCERE. MENTEM.
HERMES. INVENTIS. ARTEQVE. PHOEBVS. ERAT.

Scripta, praeter Disputationes Academicas in Memoria allegatas, exstant sequentia:

- Epistola ad Amicum Anonymum, qua nonnulla, in D. Ioannis Hiskiae Cardilucii Germanico idiomate nuper demum edito Tractatu de Peste contenta, ad examen revocantur. A. 1679. f. 12.
- Salamandrologia, seu Descriptio Historico-Philologico-Philosophico-Medica Salamandrae, quae vulgo in Igne vivere creditur, S. R. I. Academiae Naturae Curiosis exhibita, atque novis aliquot Capitibus, experimentis figurisque eleganter aeri incisus, nec non Rerum et Verborum Indice adaucta, A. 1683. f. 4.
- Ioannis Sigismundi VVurfbainii Itinerarium, quo Indiae Orientalis varii tractus, incolarum mores, plantae, animalia, plurimaque negotiatorum arcana, idiomate Germanico recensentur. A. 1686. f. 4. cum figuris aeneis.
- Index Generalis Rerum Memorabilium Decuriae I. et II. Ephemeridum Germanicarum Academiae N. C. ab A. MDCLXX. usque ad A. MDCXCII. cum serie Auctorum alphabetica, adjectis Observationum et Tractatum Indici huic insertorum titulis. A. 1695. f. 4.
- Edidit praeterea ἀνονύμωσ duos Tractatus Oeconomicos, et tertium Politicum. Inter opuscula affecta Tractatus de Terra Sigillata fere ad umbilicum perductus est.